خبر

پاییز عجیب امسال

کاهش ۸۶ درصدی بارش‌های پاییزی

رئیس مرکز ملی پیش‌بینی و مدیریت بحران مخاطرات وضع هوا، گفت: از ابتدای فصل پاییز تا الان استان‌هایی مثل اصفهان، ایلام، بوشهر، چهارمحال و بختیاری، خراسان جنوبی، خوزستان، کردستان، کرمانشاه، کهکیلویه و بویراحمد، لرستان، مرکزی، هرمزگان، همدان و یزد، بارش صفر میلی‌متر را داشته‌اند.

به گزارش خبرآنلاین، میانگین دمای هوا از ابتدای پاییز تاکنون نیز حدود ۱ درجه گرمتر از میانگین بلندمدت ۳۰ ساله آن بوده و البته وضعیت در استان‌های مختلف متفاوت، است.

صادق ضیاییان، رئیس مرکز ملی پیش‌بینی و مدیریت بحران مخاطرات وضع هوا، به خبرآنلاین، می‌گوید: به طور میانگین از ابتدای ماه آبان تا الان، دمای هوا باید حداقل دما در نقاط مختلف کشور چیزی حدود ۱۰ درجه می‌بود ولی آن چیزی که اتفاق افتاده است ۷/۱۱ درجه بوده است؛ یعنی دمای هوا چیزی در حدود ۷/۱ درجه بیش از میانگین بلندمدت بوده است و عدد دمای بیشینه (حداکثر دما) هم ۲/۲۸ درجه بوده و نسبت به میانگین بلندمدت، افزایش ۲/۳ درجه را داشته و گرمتر بوده است.

او می‌گوید: در مجموع اختلاف دمای امسال در آبان ماه تا پایان روز ۴ آبان‌ماه، چیزی در حدود ۵/۲ درجه گرمتر از میانگین بلندمدت ۳۰ سال گذشته در نقاط مختلف کشور است.

رئیس مرکز ملی پیش‌بینی و مدیریت بحران مخاطرات وضع هوا، خاطرنشان کرد: میانگین دمای هوا از ابتدای پاییز تاکنون نیز حدود ۱ درجه گرمتر از میانگین بلندمدت ۳۰ ساله آن بوده است و البته وضعیت در استان‌های مختلف متفاوت، است.

ضیاییان تصریح می‌کند: هوای تهران که پرجمعیت‌ترین شهر کشور هم محسوب می‌شود، چیزی در حدود ۵/۱ درجه گرمتر از مدت مشابه در ۳۰ سال گذشته بوده است.

او یادآور می‌شود: در هفت روز گذشته کلا کشور ما ۲ دهم میلی‌متر بارش دریافت کرده است و این در حالی است که میانگین بلندمدت بارش‌ها ۳/۲ دهم میلی‌متر بوده است.

رئیس مرکز ملی پیش‌بینی و مدیریت بحران مخاطرات وضع هوا، تاکید می‌کند: تا اینجای آبان ماه، ما هیچ بارشی دریافت نکردیم در حالی که میانگین بلندمدت بارش‌های آبان در ۳۰ سال گذشته ۱ میلی‌متر بارندگی بوده است.

ضیاییان می‌افزاید: از ابتدای فصل پاییز تا حالا ما فقط ۶/۱ میلی‌متر بارش دریافت کردیم و این در حالی است که میانگین بلند مدت بارش‌ها چیزی در حدود ۷/۶ میلی‌متر و حجم بارش‌های سال گذشته هم ۸/۱۱ میلی‌متر بوده است؛ ما حدود ۷۶ درصد کاهش بارش بلندمدت را داشتیم و البته نسبت به سال گذشته بارش‌ها تا اینجای پاییز حدود ۸۶ درصد کاهش داشته است.

او ادامه می‌دهد: سال گذشته بر خلاف سال جاری در ابتدای پاییز بارش‌های خوبی داشتیم؛ بنابراین وضعیت بارش‌های کشور نسبت به سال گذشته وضعیت خوبی نیست.

رئیس مرکز ملی پیش‌بینی و مدیریت بحران مخاطرات وضع هوا، می‌گوید: اتفاق دیگری که افتاده این است که عمده بارش‌های امسال در پاییز در استان‌های ساحلی دریای خزر اتفاق افتاده است؛ حال آنکه در سال گذشته تقریبا همه استان‌های کشور شاهد بارش‌های فراگیری بودند.

ضیاییان اضافه می‌کند: از ابتدای فصل پاییز تا الان استان‌هایی مثل اصفهان، ایلام، بوشهر، چهارمحال و بختیاری، خراسان جنوبی، خوزستان، کردستان، کرمانشاه، کهکیلویه و بویراحمد، لرستان، مرکزی، هرمزگان، همدان و یزد، بارش صفر میلی‌متر را داشته‌اند.

او می‌گوید: حجم بارش‌ها در استان تهران هم ۶ دهم میلی‌متر بوده که آن‌هم در مناطق شمالی استان تهران رقم خورده است و در روزهای آینده هم فعلا از بارش‌ها به جز در استان‌های ساحلی دریای خزر خبری نیست.

هفت سال است که نمی‌دانیم منبع آلودگی هوای تهران چیست

آلوده‌ترین مهرماه در یک دهه اخیر

نماینده سابق شهردار تهران در کمیته کاهش آلودگی هوا به خبرآنلاین می‌گوید: «یکی از جدی‌ترین ضعف‌های مدیریت آلودگی هوای کشور، به‌روز نبودن سیاهه انتشار آلاینده‌ها است. آخرین سیاهه انتشار قابل استناد برای تهران مربوط به حدود هفت سال پیش است. در این مدت، ترکیب ناوگان خودروها، کیفیت سوخت، رشد صنایع و حتی اقلیم تهران تغییر کرده است.»

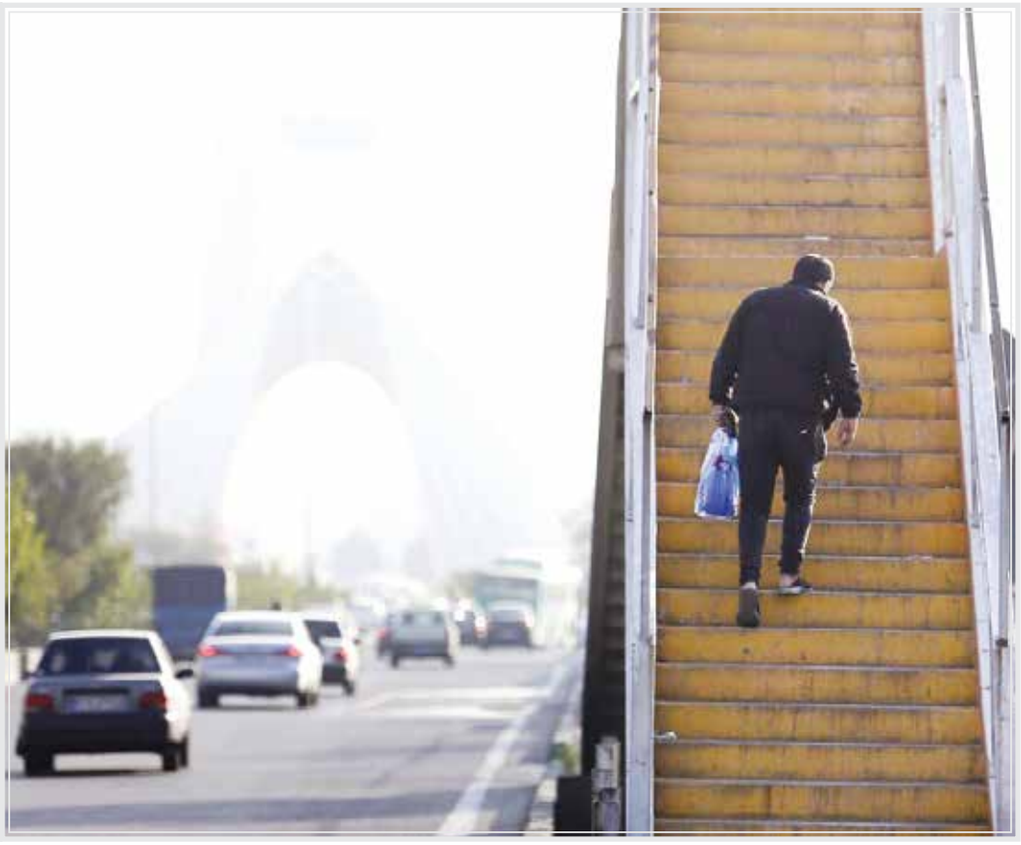

نوروزی با اشاره به ۱۹ روز ناسالم در مهر ۱۴۰۴، پیش‌بینی می‌کند که در آذر، دی و بهمن، احتمال وقوع شرایط «بسیار ناسالم» جدی است

الهه جعفرزاده: تهران، پایتخت ایران، سال‌هاست با بحران آلودگی هوا دست‌وپنجه نرم می‌کند؛ بحرانی که نه‌تنها سلامت عمومی را تهدید می‌کند، بلکه بر کیفیت زندگی، بهره‌وری شهری و عدالت زیست‌محیطی نیز اثرگذار است. با شروع فصل پاییز، به‌ویژه در مهرماه، این معضل شدت می‌گیرد؛ پایداری جو، کاهش باد، وارونگی دما و افزایش تردد شهری همگی دست‌به‌دست هم می‌دهند تا هوای تهران در وضعیت ناسالم قرار گیرد.

داده‌های رسمی شرکت کنترل کیفیت هوای تهران نشان می‌دهند که مهرماه طی سال‌های اخیر -به‌ویژه در مهر ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴- به‌طور فزاینده‌ای آلوده‌تر شده و روند نزولی کیفیت هوا به یک الگوی نگران‌کننده تبدیل شده است.

وحید نوروزی، نماینده سابق شهردار تهران در کمیته کاهش آلودگی هوا و کارشناس ارشد محیط زیست، در گفت‌وگو با خبرآنلاین عنوان می‌کند: «افزایش آلودگی مهر ۱۴۰۳ در مقایسه با مهر ۱۴۰۲ قبل از هر چیز نتیجه‌ی تفاوت محسوس در شرایط جوی دو سال است. در مهر ۱۴۰۲ چند سامانه بارشی و بادهای غربی کوتاه‌مدت باعث تهویه نسبی هوا شدند، اما در مهر ۱۴۰۳ تقریباً در تمام ماه مهر، هوای تهران در وضعیت پایداری قرار داشت. میانگین سرعت باد پایین بود، هیچ بارندگی مؤثری ثبت نشد و متاسفانه لایه وارونگی دما در بیشتر روزها در ارتفاعی بسیار پایین، پایدار ماند.»

عوامل جوی و انسانی؛ دو روی سکه آلودگی هوای تهران

نوروزی با اشاره به داده‌های رسمی چند سال اخیر، آلاینده شاخص مهرماه تهران را ذرات معلق کمتر از ۵/۲ میکرون (PM۲.۵) معرفی می‌کند و می‌گوید: «در آغاز فصل پاییز و با ورود به مهرماه، پایداری جو، کاهش ارتفاع لایه اختلاط و نبود باد مؤثر موجب می‌شوند ذرات حاصل از ترافیک و احتراق در لایه‌های پایین جو عملاً محبوس شوند.»

به باور او، بازگشایی مدارس و دانشگاه‌ها، افزایش تردد روزانه و کوتاه‌تر شدن طول روز، ترافیک را در ساعات اوج صبح و عصر متمرکز کرده و کیفیت هوا را به‌سرعت کاهش می‌دهد.

نوروزی همچنین به نکته‌ای مغفول اشاره می‌کند: «وضعیت بارندگی در مهر امسال و حتی ماه‌های قبل از آن در استان تهران و استان‌های همجوار بسیار بحرانی بوده است. نبود بارش و خشکی خاک سبب شده تا حتی در روزهای همراه با وزش باد، گردوغبار سطحی بلند شود و به جای پاک‌سازی هوا، به حجم ذرات معلق اضافه کند. این نشانه‌ای روشن از ترکیب شرایط جوی پایدار و شدت انتشار آلاینده‌ها است.»

این کارشناس با تشبیه پایداری جو به درپوشی که مانع تهویه هوای آلوده می‌شود، می‌گوید: «درست است که جو پایدار آلودگی را نگه می‌دارد، اما این انسان است که آن را تولید می‌کند.»

نوروزی، نماینده سابق شهردار تهران در کمیته کاهش آلودگی هوا

بهزاد اشجعی، کارشناس آلودگی هوا، نیز در گفت‌وگو با خبرآنلاین، مهرماه را به‌دلیل افزایش ترافیک، یکی از بحرانی‌ترین ماه‌ها برای آلودگی هوا می‌پندارد: «وقتی در مهرماه مدارسی که در ماه‌های قبل فعالیتی نداشتند، بازگشایی می‌شوند و ساعات کاری به حالت عادی برمی‌گردد، معضل ترافیک تشدید می‌شود. این افزایش تردد و کاهش میانگین سرعت وسایل نقلیه، به‌طور مستقیم به افزایش انتشار آلاینده‌ها منجر می‌شود.»

این ترکیب، مهرماه را به یکی از آلوده‌ترین ماه‌های سال تبدیل کرده؛ به طوری که در مهر ۱۴۰۴، تعداد روزهای ناسالم برای گروه‌های حساس به ۱۹ روز رسیده است.

نقش منابع متحرک و ثابت در آلودگی هوای پایتخت

بر اساس تحلیل نوروزی، بخش عمده آلودگی هوای تهران منشأ انسانی دارد: «مطالعات معتبر داخلی و بین‌المللی نشان می‌دهد که منابع متحرک، شامل خودروهای سبک، وسایل نقلیه دیزلی و موتورسیکلت‌ها، بین ۶۰ تا ۸۵ درصد از انتشار ذرات معلق را تولید می‌کنند، در حالی که صنایع اطراف شهر، نیروگاه‌ها و منابع ثابت حدود ۱۵ تا ۳۰ درصد سهم دارند.»

او کیفیت پایین سوخت، وضعیت نامناسب معاینه فنی خودروها و موتورسیکلت‌ها و تمرکز شدید ترافیک در ساعات اوج را از عوامل اصلی تولید آلاینده‌ها می‌داند و می‌گوید: «این دو عامل در کنار افزایش ترافیک، مصرف سوخت، خشکسالی تاریخی و سست شدن بافت خاک، مهر و آبان امسال را به یکی از آلوده‌ترین دوره‌های سال‌های اخیر تبدیل کرده‌اند.»

سیاهه انتشار آلاینده‌ها به‌روز نیست

نوروزی انتقاد جدی از نبود داده‌های به‌روز دارد: «یکی از جدی‌ترین ضعف‌های مدیریت آلودگی هوای کشور، به‌روز نبودن سیاهه انتشار آلاینده‌ها است. سال‌هاست که همان اعداد کلیشه‌ای۳۰ درصد برای منابع ثابت و ۷۰ درصد برای منابع متحرک، بدون بازنگری علمی تکرار می‌شود و رسانه‌ها هم ناچارند همان آمار قدیمی را بازنشر کنند. برخی هم چند درصد این طرف آن طرف می‌گویند که خیلی علمی و دقیق نشان داده شود. ولی باید گفت که آخرین سیاهه انتشار قابل استناد برای تهران مربوط به حدود هفت سال پیش است. در این مدت، ترکیب ناوگان خودروها، کیفیت سوخت، رشد صنایع و حتی اقلیم تهران تغییر کرده است. مگر می‌شود در کلان‌شهری مثل تهران، هفت سال بگذرد و هنوز ندانیم سهم واقعی منابع ثابت، متحرک و خانگی در انتشار آلاینده‌ها چقدر است؟» نماینده سابق شهردار تهران در کمیته کاهش آلودگی هوا این وضعیت را غیرقابل‌قبول می‌داند و خواستار ورود سازمان حفاظت محیط زیست، پلیس راهور، وزارت نفت، وزارت نیرو، وزارت صمت و حتی نظارت مجلس و مدعی‌العموم برای به‌روزرسانی سیاهه انتشار است. او هشدار می‌دهد: «تا زمانی که سیاهه انتشار دقیق نداشته باشیم، تصمیم‌گیری‌ها بر پایه داده‌های منقضی‌شده است و این یعنی ادامه دور باطل طرح‌های تکراری بدون تغییر واقعی در کیفیت هوا.» اشجعی نیز بر نقش منابع متحرک تأکید دارد: «خودروهای دیزلی عامل اصلی انتشار ذرات معلق هستند و پس از آن‌ها، موتورسیکلت‌ها و خودروهای سواری نیز سهم دارند. افزایش تعداد ناوگان و کندی خروج خودروهای فرسوده، همراه با افزایش میانگین عمر ناوگان، انتشار آلاینده‌ها را تشدید کرده است.»

او معتقد است که عدم تناسب بین ورود و خروج خودروهای فرسوده، یکی از عوامل اصلی افزایش آلودگی است.

چرا مهر ۱۴۰۳ بدتر از مهر ۱۴۰۲ بود؟

نوروزی تفاوت شرایط جوی را دلیل اصلی افزایش روزهای ناسالم در مهر ۱۴۰۳ نسبت به مهر ۱۴۰۲ می‌داند: «در مهر ۱۴۰۲، چند سامانه بارشی و بادهای غربی کوتاه‌مدت باعث تهویه نسبی هوا شدند، اما در مهر ۱۴۰۳، هوای تهران تقریباً در تمام ماه در وضعیت پایداری جو بود. میانگین سرعت باد پایین، هیچ بارندگی مؤثری ثبت نشد و لایه وارونگی دما در ارتفاع پایین پایدار ماند.» او اضافه می‌کند: «افزایش طبیعی تعداد خودروها، بازگشایی مدارس و استفاده زودهنگام از سیستم‌های گرمایشی، حجم آلاینده‌ها را بالا برد. وقتی این انتشار بالا با هوای ساکن همراه می‌شود، شاخص کیفیت هوا به‌سرعت افزایش می‌یابد. هرچند این جهش را نمی‌توان صرفاً نوسان تصادفی دانست، بلکه نشانه‌ای از پایداری جوی شدید و نبود سیاست‌های کنترلی مؤثر است.

مهر سال قبل به‌گونه‌ای بود که هم آسمان همکاری نکرد هم زمین؛ نه باد و باران داشتیم که آلودگی را بشوید نه سیاستی تازه که از تولید آن جلوگیری کند.»

سه ماه متوالی با احتمال وقوع شرایط «بسیار ناسالم»

نوروزی چشم‌انداز کیفیت هوای تهران در ماه‌های سردتر را «نگران‌کننده و پرریسک» توصیف می‌کند: «با نزدیک شدن به زمستان، سامانه‌های پرفشار تقویت شده و وارونگی‌های دمایی طولانی‌تر می‌شوند. ارتفاع لایه اختلاط ممکن است به کمتر از ۲۰۰ متر برسد و تهویه طبیعی عملاً از بین برود.» او هشدار می‌دهد که افزایش مصرف سوخت برای گرمایش و احتمال مازوت‌سوزی، منابع جدیدی از آلاینده‌ها را وارد هوای ساکن پایتخت می‌کند.

نوروزی با اشاره به ۱۹ روز ناسالم در مهر ۱۴۰۴، پیش‌بینی می‌کند که در آذر، دی و بهمن، احتمال وقوع شرایط «بسیار ناسالم» جدی است. او پیشنهاد می‌کند: «کنترل تردد خودروهای دیزلی در روزهای وارونگی، نظارت شدید بر سوخت نیروگاه‌ها، نوسازی ناوگان حمل‌ونقل عمومی و اطلاع‌رسانی شفاف به شهروندان، می‌تواند مسکن موقتی باشد. اما اگر فکر اساسی نشود، آلودگی هوا به یک بحران ساختاری و مزمن تبدیل خواهد شد.»

روند بلندمدت یا نوسان فصلی؟

نوروزی افزایش آلودگی در مهر ۱۴۰۳ و تداوم آن در ۱۴۰۴ را نشانه یک روند بلندمدت رو به وخامت می‌داند: «از سال ۱۳۹۹، هر سال مهرماه با تعداد روزهای ناسالم بیشتری مواجه بوده‌ایم. شرایط اقلیمی خشک‌تر، پایداری جو بیشتر و ناوگان فرسوده بدون نظارت کافی، این روند را تشدید کرده‌اند. به عبارتی، ما با یک روند بلندمدت رو به وخامت مواجهیم نه یک استثنای فصلی. این وضعیت هشداری جدی برای آینده است که بدون مدیریت علمی و ساختاری، تشدید خواهد شد.»

نایب رییس شورای شهر تهران عنوان کرد

اختلاف نظر استانداری و شورای شهر در مورد حریم پایتخت

نایب رئیس شورای شهر تهران گفت: اختلاف نظر بین استانداری و شورای شهر وجود دارد اما نیازمند مدیریت یکپارچه حریم هستیم.

به گزارش ایسنا، پرویز سروری در جلسه امروز (سه‌شنبه) شورای شهر تهران با اشاره به دستورات جلسه امروز شورا، اظهار کرد: گزارشی توسط میثم مظفر، عضو شورای شهر تهران، در خصوص سفر به کشور چین و دستاوردهای آن ارائه می‌شود که روندها و ظرفیت‌های همکاری شهری را بررسی می‌کند. همچنین بررسی گزارش‌های حسابرس رسمی سازمان املاک و مستغلات شهرداری تهران، سازمان زیباسازی و سازمان نوسازی شهر تهران برای سال مالی ۱۴۰۳ بررسی خواهد شد.

وی با اشاره به حریم شهر تهران گفت: حریم تهران با جدیت پیگیری می‌شود؛ گزارشات نگران کننده‌ای درباره ساخت و ساز غیرمجاز به دست ما رسیده و هم آقای چمران و هم نمایندگان حساسیت روی این موضوع دارند. شهردار تهران از طریق هیئت دولت و ما هم از طریق فرمانداری و استانداری موضوع را پیگیری می‌کنیم. تلاش ما بر این است که از سمت مجلس، دولت و استانداری مشکل را برطرف کنیم. از همه دستگاه‌ها پیگیری لازم را خواهیم کرد. اختلاف نظر بین استانداری و شورای شهر وجود دارد، اما نیازمند مدیریت یکپارچه حریم هستیم. تهران نباید برای حریم شهرهای دیگر مزاحمت ایجاد کند و آن‌ها نیز نباید احساس کنند تهران وارد حریم شهرهای اطراف شده است؛ باید این اختلاف نظر در جلسه‌ای بررسی شود.

سروری درباره تمدید مهلت استعفای مدیران برای انتخابات شورای روستاها، تصریح کرد: طبیعتاً وزارت کشور باید در مورد برگزاری انتخابات اطلاعات لازم را ارائه دهد. اگر امکان‌پذیر باشد که فرصتی برای استعفا در کلانشهرها نیز فراهم شود، شرایط مناسب‌تر خواهد شد. فضا در مهلت اخیر برای حضور افراد اثرگذار در مدت اخیر فراهم نشد.

وی با بیان اینکه سازمان تاکسیرانی را موظف می‌کنیم که نظارت ویژه‌ای بر خدمات‌رسانی رانندگان تاکسی داشته باشد، گفت: ما موارد مختلف و گزارشات مردم را از شورای شهر پیگیری خواهیم کرد.

خبر

برگزاری رویداد بزرگ شب علم در دانشگاه صنعتی شاهرود

شاهرود- رضائیان: معاون پژوهشی و فناوری دانشگاه صنعتی شاهرود در نشست خبری با خبرنگاران از برگزاری رویداد بزرگ شب علم در دانشگاه صنعتی شاهرود خبر داد و گفت: دانشگاه صنعتی شاهرود با حمایت بنیاد ملی علم ایران و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، روز پنج‌شنبه هشتم آبان‌ماه ۱۴۰۴ از ساعت ۱۶ تا ۲۲ میزبان رویداد ملی «شب علم» خواهد بود. این برنامه علمی و فرهنگی با هدف ترویج علم، الهام‌بخشی به نسل جوان و تقویت پیوند میان دانشگاه و جامعه برگزار می‌شود.

دکتر حسن پور افزود:رویداد شب علم فرصتی برای تجربه علم در فضایی صمیمی و تعاملی و بیان علم به زبان ساده برای مردم است و در این برنامه بیش از شصت غرفه علمی، فرهنگی و فناورانه برپا می‌شود تا بازدیدکنندگان از نزدیک با تازه‌ترین دستاوردهای علمی و پژوهشی آشنا شوند و نقش علم را در زندگی روزمره لمس کنند.

وی افزود:در قالب این رویداد، مجموعه‌ای از کارگاه‌های آموزشی، سخنرانی‌های علمی، نمایشگاه‌های دستاوردها، بخش فرهنگی و هنری، بازی‌ها و فعالیت‌های علمی برای کودکان و همچنین برنامه رصد آسمان شب اجرا خواهد شد.

معاون پژوهشی و فناوری دانشگاه صنعتی شاهرود با اشاره به فلسفه برگزاری این برنامه اظهار داشت: شب علم فرصتی است برای نزدیک‌تر کردن علم به زندگی مردم و تقویت روحیه کنجکاوی و خلاقیت در نسل جوان. ما تلاش کرده‌ایم این تجربه جهانی را با رویکردی بومی در دانشگاه صنعتی شاهرود اجرا کنیم تا علم، فناوری و فرهنگ در کنار هم معنا پیدا کنند.

وی افزود: همکاری و هم‌افزایی میان نهادهای علمی و فرهنگی از ارکان اصلی این برنامه است. محیط زیست، مؤسسه آموزشی لگو، سازمان بهزیستی و کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان از جمله نهادهایی هستند که در اجرای این رویداد مشارکت دارند.

دکتر حسن پور تصریح نمود:رویداد شب علم پیش‌تر در دانشگاه‌هایی همچون صنعتی شریف، شیراز، اصفهان، ارومیه و شهید بهشتی برگزار شده و امسال دانشگاه صنعتی شاهرود نیز با افتخار میزبان این تجربه ملی است تا پلی میان علم، جامعه و نسل آینده ایجاد کند.

نظر پزشکی قانونی درباره پرونده پژمان جمشیدی

رئیس سازمان پزشکی قانونی کشور توضیحاتی درباره پرونده پژمان جمشیدی ارائه داد.

به گزارش خبرنگار مهر، عباس مسجدی آرانی، رئیس سازمان پزشکی قانونی کشور در خصوص پرونده پژمان جمشیدی در جمع خبرنگاران اظهار داشت: در برخی از خبرها مطرح شده که در پرونده‌های مربوط به ایشان، بحث تجاوز مورد تأیید پزشکی قانونی قرار گرفته است. باید توجه داشت که بعضاً افراد غیرمسئول، نظرات شخصی خود را از زبان پزشکی قانونی بیان می‌کنند که این صحیح نیست.

وی ادامه داد: هموطنان عزیز مستحضرید که در حوزه اطلاع‌رسانی پرونده‌های قضائی، پزشکی قانونی تنها بخشی از فرایند رسیدگی است و ما به عنوان یک دستگاه علمی-تشخیصی، اطلاعات خود را به صورت عمومی منتشر نمی‌کنیم.

مسجدی ادامه داد: اطلاعات و نظر کارشناسی پزشکی قانونی صرفاً در اختیار دستگاه قضائی و قضات قرار می‌گیرد و در صورت نیاز، کارشناسان ما در جلسات قضائی حضور یافته و گزارش‌های علمی خود را ارائه می‌کنند. بنابراین هیچ‌گونه مراجعه یا اطلاع‌رسانی عمومی از سوی پزشکی قانونی درباره جزئیات پرونده صورت نمی‌گیرد.

هشدار جدی نسبت به کاهش سن مصرف الکل در کشور

عرق سگی به‌جای آبجو

یک تحلیلگر و پژوهشگر اعتیاد گفت: در دنیا عموما شروع مصرف الکل به ویژه در میان نوجوانان، بیشتر اول با آبجو و شراب است؛ یعنی نوعی از موادی که میزان الکلشان مثل آبجو ۵ درصد یا شراب که میزان الکل آن ۱۰ تا ۱۱ درصد است؛ میزان الکل در انواع عرق‌ها مثل ودکا، ویسکی و عرق سگی که در بازار است، بالای ۴۰ درصد است.

به گزارش خبرآنلاین، مصرف الکل و مشروبات الکلی در ایران رو به افزایش است و از طرفی سن مصرف هم هر سال پایین‌تر می‌آید. مدیرکل دفتر سلامت روانی، اجتماعی و اعتیاد وزارت بهداشت در گفت‌وگویی اعلام کرد: «قبح مصرف سیگار، موادمخدر و نوشیدنی‌های الکلی در بسیاری از جوامع و گروه‌های اجتماعی کاهش یافته است. هنگامی که از مصرف مواد مخدر و نوشیدنی‌های الکلی سخن به میان می‌آید با دو مولفه مواجه هستیم؛ مولفه اول، شیوع مصرف این مواد و نوشیدنی‌ها است که متاسفانه در جامعه افزایش یافته و مولفه دوم نیز مصرف دخانیات، مواد و الکل در ملاء عام است. چرخه معیوب استفاده از مواد و نوشیدنی‌های الکلی در ملاء عام می‌تواند سبب افزایش مصرف در سطح جامعه شود.»

در همین خصوص سعید صفاتیان، تحلیلگر و پژوهشگر اعتیاد، درباره وضعیت فعلی مصرف الکل در کشور به خبرآنلاین می‌گوید: بله با مشاهده مراجعه بیمارانی که به مراکز ترک اعتیاد و همچنین مراکز ویژه ترک الکل می‌آیند، می‌توان گفت که در حال حاضر نیز میزان مصرف در کشورمان در حال افزایش است و از طرفی سن مصرف الکل هم در جامعه ما پایین است

او ادامه می‌دهد: در ایران متاسفانه شروع مصرف الکل در نوجوانان با آبجو نیست؛ شروع با الکل بالای ۴۰ درصد است که این باعث می‌شود میزان سرانه مصرف الکل در این افراد بالا برود؛ یعنی امکان دارد که یک جوان ۲۰ ساله ایرانی در طول هفته ۳_۴ بار از الکلی استفاده کند که بالای ۴۰ درصد است و بالطبع عوارض متعددی برای او به دنبال خواهد داشت.

مشروح این گفتگو را در ادامه بخوانید.

* در حال حاضر مصرف الکل در کشور ما چگونه است؟

در هر صورت عدد مصرف الکل در کشور ما بالا است، چون کشفیات الکل در کشورمان بالا است، ولی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور عدد و رقم خاصی را ارائه نمی‌کند. یکی از بزرگترین مشکلات ما در خصوص الکل این است که نوع الکلی که الان در کشور ما مصرف می‌شود، با الکل میانگین جهانی خیلی فرق می‌کند و این خطر اصلی است.

* تفاوت الکل مصرفی در دنیا با الکلی که در ایران مصرف می‌شود، چیست؟

در دنیا عموما شروع مصرف الکل به ویژه در میان نوجوانان، بیشتر اول با آبجو و شراب است؛ یعنی نوعی از موادی که میزان الکلشان مثل آبجو ۵ درصد یا شراب که میزان الکل آن ۱۰ تا ۱۱ درصد است؛ میزان الکل در انواع عرق‌ها مثل ودکا، ویسکی و عرق سگی که در بازار است، بالای ۴۰ درصد است. یعنی جوان ۱۷_۱۸ ساله اگر در هر جای دنیا به مراکز الکل فروشی برود به او ودکا نمی‌دهند که الکل آن ۴۵ درصد است و به او آبجو می‌دهند؛ از طرفی خود نوجوانان و جوانان هم در مهمانی‌ها یاد گرفته‌اند و فرهنگشان به آن‌ها آموزش داده است که چه نوع الکلی را مصرف کنند و در نتیجه عوارض کمتری برای آن‌ها دارد.

در ایران متاسفانه شروع مصرف الکل در نوجوانان با آبجو نیست؛ شروع با الکل بالای ۴۰ درصد است که این باعث می‌شود میزان سرانه مصرف الکل در این افراد بالا برود؛ یعنی امکان دارد که یک جوان ۲۰ ساله ایرانی در طول هفته ۳_۴ بار از الکلی استفاده کند که بالای ۴۰ درصد است و بالطبع عوارض متعددی برای او به دنبال خواهد داشت.

* آیا احتمال جایگزینی مصرف تریاک با الکل در بین مصرف‌کنندگان وجود دارد؟

خیر؛ کسی که مصرف‌کننده تریاک باشد هیچ‌گاه آن را با الکل جایگزین نمی‌کند و در صورت گرانی یا کمبود تریاک یا به هر دلیل دیگری، به سراغ مخدر یا روانگردان دیگری مثل هرویین می‌رود و نوع مصرف خود را تغییر می‌دهد و مثلا به سراغ شیشه می‌رود تا تاثیرات مشابه تریاک را دریافت کند. تاثیر مصرف الکل با تریاک در بدن فرق می‌کند. اما احتمال مصرف الکل در کسی که مصرف کننده مخدر تریاک هم هست، وجود دارد که البته مصرف این دو با هم عوارض بسیاری دارد. با مصرف الکل فشار خون بالا می‌رود و با مصرف تریاک فشار خون کاهش پیدا می‌کند و در صورت مصرف همزمان تریاک با الکل باعث نوسان فشار خون به ویژه در افرادی که بیماری زمینه‌ای مثل بیماریهای قلبی، فشار خون، افراد دیابتی و ... می‌شود.

* پس تایید می‌کنید که مصرف الکل در کشور ما رو به افزایش است؟

بله، با مشاهده مراجعه بیمارانی که به مراکز ترک اعتیاد و همچنین مراکز ویژه ترک الکل می‌آیند، می‌توان گفت که در حال حاضر نیز میزان مصرف در کشورمان در حال افزایش است و از طرفی سن مصرف الکل هم در جامعه ما پایین است و البته سن مصرف الکل مثل مواد روانگردان در همه جای دنیا پایین است و افراد مصرف الکل را از سن پایین‌تر و زودتری نسبت به مصرف موادمخدری چون تریاک شروع می‌کنند.

در ایران از حدود ۱۰ سال پیش مراکزی برای ترک الکل و درمان الکلی‌ها راه‌اندازی شده است؛ البته مراجعه به این مراکز به خاطر موضوعات اجتماعی و تابوهای اجتماعی که وجود دارد، مصرف‌کنندگان الکل مراجعه چندانی به مراکز ویژه ترک و درمان اعتیاد خود به این ماده ندارند.

* اطلاع‌رسانی‌ها و آموزش‌ها به خانواده‌ها با وجود افزایش مصرف الکل و پایین آمدن سن مصرف را کافی و مفید می‌دانید؟

خیر؛ بحث موادمخدر و آشنایی نوجوانان و جوانان با عوارض انواع موادمخدر که به ستاد مبارزه با موادمخدر برمی‌گردد و بحث الکل و مشروبات الکلی و عوارض آن و ارائه مطالب آموزشی هم به وزارت بهداشت برمی‌گردد و متاسفانه هر دو ضعیف عمل می‌کنند.

دستگاه‌هایی مثل وزارت آموزش و پرورش، وزارت بهداشت، سازمان بهزیستی، وزارت ارشاد و وزارت علوم در ارائه آموزش‌های پیشگیرانه و آگاهی بخش در مصرف الکل و موادمخدر وظایفی دارند که به هیچ ورود نمی‌کنند و عملکرد همه این دستگاه‌ها در این زمینه ضعیف است. حتی خود تلویزیون هم عملکرد ضعیفی در ارائه آموزش‌های پیشگیرانه دارد و اینطور هم نیست که ما از خانواده‌ها درخواست کنیم که بروند و مثلا کتابی برای خواندن در خصوص عوارض الکل و موادمخدر بخرند و این مسئله بیشتر به همان آموزش مهارت‌های زندگی باز می‌گردد که متاسفانه دستگاه‌های مسئول عملکرد موفقی در این خصوص ندارند.